

Nr 7

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående bemyndigande att försälja viss kronan tillhörig fast egendom, m. m.

I en till riksdagen den 15 februari 1963 avlåten, till jordbruksutskottet hänvisad proposition, nr 69, har Kungl. Maj:t, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag, föreslagit nytt medgivande avseende budgetåret 1963/64 för Kungl. Maj:t att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av viss kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

Föredragande departementschefen, statsrådet Sträng, har — efter redovisning av nuvarande bestämmelser på förevarande område — anfört följande.

»Riksdagen har sedan lång tid lämnat Kungl. Maj:t årliga bemyndiganden att utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning m. m. av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom. Det nu gällande bemyndigandet avser budgetåret 1962/63. Nytt bemyndigande avseende nästkommande budgetår torde nu böra utverkas.

Såsom framgått av det tidigare anförda är det ifrågavarande bemyndigandet begränsat till fastigheter, vilkas taxeringsvärde eller vid särskild uppskattning utränta saluvärde inte överstiger visst belopp. Denna värdegräns utgör 200 000 kr., när det gäller egendom som förvaltas av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen och domänstyrelsen. Nämnda gräns har gällt sedan budgetåret 1961/62, då beloppet höjdes från den tidigare tillämpade gränsen 70 000 kr. För andra fastigheter har alltsedan budgetåret 1958/59 gällt en värdegräns av 70 000 kr. Administrativa skäl talar för att även detta belopp nu höjes. Jag föreslår, att detsamma bestämmes till 100 000 kr.

Vid bifall till detta förslag torde även den nuvarande möjligheten för Kungl. Maj:t att till underordnad myndighet delegera beslutanderätten rörande försäljning m. m. böra vidgas. Jag förordar, att värdegränsen härvidlag ändras från nuvarande 30 000 kr. till 50 000 kr., när det gäller försäljning genom central förvaltningsmyndighet, och från 15 000 kr. till 25 000 kr., såvitt avser försäljning genom länsstyrelses försorg av allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom.

Beträffande sättet och villkoren för försäljningarna synes i övrigt böra gälla i huvudsak samma föreskrifter som för innevarande budgetår.

Liksom tidigare torde riksdagen böra lämnas en redogörelse för de försäljningar som med stöd av dess bemyndiganden verkstälts under närmast föregående kalenderår.»

Utskottet. Det framlagda förslaget om fortsatt bemyndigande för Kungl. Maj:t att under nästa budgetår överlåta eller upplåta fast egendom, som tillhör kronan eller allmänna arvsfonden, möter ingen invändning från utskottets sida. Vad Kungl. Maj:t i övrigt förordat i propositionen biträdes jämväl av utskottet, som alltså hemställer,

att riksdagen må

a) medgiva, att Kungl. Maj:t må under budgetåret 1963/64 utan riksdagens samtycke i varje särskilt fall besluta om försäljning av kronan eller allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, såframt taxeringsvärdet å egendomen uppgår till högst 200 000 kr., då egendomen förvaltas av generalpoststyrelsen, telestyrelsen, järnvägsstyrelsen, väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, vattenfallsstyrelsen, luftfartsstyrelsen eller domänstyrelsen, samt eljest till högst 100 000 kr., eller, där taxeringsvärde inte är åsatt, det vid särskild uppskattning utrönta saluvärdet uppgår till högst nämnda belopp;

b) medgiva, att Kungl. Maj:t må under nämnda budgetår i huvudsaklig överensstämmelse med i det föregående angivna riktlinjer föreskriva de former och villkor under vilka försäljningarna skall äga rum, med rätt för Kungl. Maj:t att, där så befinnes lämpligt, överlämna beslutanderätten rörande försäljningen åt nyssnämnda styrelser, då fråga är om egendom, vars taxeringsvärde eller, där sådant värde inte är åsatt, uppskattningsvärde inte överstiger 100 000 kr., åt annan central förvaltningsmyndighet, då sagda värde inte överstiger 50 000 kr., samt åt länsstyrelse, såvitt angår allmänna arvsfonden tillhörig fast egendom, då enahanda värde inte överstiger 25 000 kr.;

c) förklara, att vad sålunda medgivits rörande försäljning av kronan tillhörig fast egendom skall gälla jämväl beträffande byte samt upplåtelse under åborätt och tomträtt av sådan egendom, ävensom beträffande avstående utan ersättning av kronomark, som erfordras till järnväg eller allmän väg, därvid dock rätten att besluta om dylikt avstående må av Kungl. Maj:t överlämnas till central förvaltningsmyndighet endast i avseende å obyggt område av högst 5 hektars yta eller 5 000 kronors värde;

d) uttala att, oavsett de sålunda lämnade medgivandena, i författning eller eljest i särskild ordning meddelade föreskrifter angående rätt för Kungl. Maj:t eller förvaltnings-

myndighet att försälja, byta eller under åborätt eller tomt-rätt upplåta kronan tillhörig fast egendom alltjämt skall gälla.

Stockholm den 28 mars 1963

På jordbruksutskottets vägnar:

NILS G. HANSSON

Vid detta ärendes slutbehandling har närvarit:

från första kammaren: herrar Hjalmar Nilsson*, Lage Svedberg, Bertil Andersson, Nils Hansson, Hermansson*, Berg, Gunnar Pettersson, Ringaby, Hedström* och Per Petersson*;

från andra kammaren: herrar Hansson i Skegrie, Arweson*, Johanson i Västervik*, Nilsson i Lönsboda, Lundmark, Johansson i Öckerö, Eskilsson i Likenä, Stiernstedt, fru Edin och herr Hedin.

* Ej närvarande vid justeringen.